1849. № 2.

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 5 Januarij.

Deze Courant kost in 't jaar *f* 6, buiten Assen vrachtvrij *f* 6.60; de advertentiën 15 cent de regel, bij herhaalde plaatsing 7½ cent, behalve 't zegelregt.

De GOUVERNEUR der Provincie DRENTHE, de voorbereidende werkzaamheden tot de ligting der Nationale Militie voor 1849 willende regelen, en daartoe gelet hebbende op de ter materie betrekkelijke resolutiën van den 15 November 1826 no. 12 en den 10 November 1827 no. 24, mitsgaders op de verdere, bij vroegere ligtingen gegevene, voorschriften;

Herzien de circulaire van het Departement van Binnenlandsche Zaken d.d. 12 Julij 1848 no. 103, 4e afdeeling, M.; Besluit:

Art. 1 enz. Art. 2. De respectieve Plaatselijke Besturen uitte noodigen, om herhaaldelijk, bij publicatie, ter kennis van de belanghebbenden te brengen: dat de manschappen, die bij de Nationale Militie voor *zich zelven* dienen en in den loop van dit jaar, hetzij door *het overlijden van eenen vader of stiefvader*, *of wel moeder of stiefmoeder*, *weduwe zijnde*, *of door eene plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding der ouderen*, of eindelijk, *door het overlijden van eenen broeder of broeders* regt op vrijstelling, overeenkomstig de bepalingen vervat in art. 21 in verband met art 91 en 94 der wet van den 8 Januarij 1817 (Staatsblad no. 1), verkregen hebben of mogten verkrijgen en van de dienst verlangen te worden ontslagen, zich daartoe vóór den 15 Januarij 1849, bij request, met overlegging van de noodige bewijsstukken, aan het Bestuur hunner Gemeente behooren te adresseren; met kennisgeving, dat de aanvragen om ontslag, ter zake voorschreven, welke niet vóór den 15 Januarij 1849 bij de Plaatselijke Besturen ingekomen zijn, of waarvan de bewijzen niet in behoorlijke orde mogten worden bevonden, voor dàt jaar niet kunnen worden toegestaan. En zal extract dezer, bevattende het tweede art., van nu tot en met de eerste helft van Januarij 1849, telken 14 dagen, worden opgenomen in de *Drentsche Courant*.

Assen, *De Gouverneur voornoemd*,
21 *Nov.* 1848, DE VOS VAN STEENWIJK.

De GOUVERNEUR der Provincie DRENTHE, brengt ter kennis van de belanghebbenden dat gedurende dezen winter, telkens bij invallenden dooi, de tolboomen, op de groote Rijkswegen in deze Provincie, alsmede op den Provincialen Kunstweg van *Assen* naar de *Hilte*, zullen worden en blijven gesloten, tot dat het op nieuw begint te vriezen of de vorst geheel uit den grond zal zijn, voor alle wagens, karren, voeren rijtuigen, welke gehouden kunnen worden meer dan *vijfhonderd nederlandsche ponden vracht* te hebben, gelijk mede voor postwagens en diligences, *met andere goederen dan die der reizigers beladen;* zullende de bedoelde rijtuigen door geenen tolboom mogen passeren, tenzij vooraf van de voormelde wagens, karren, voeren rijtuigen de *meerdere* vracht en van de postwagens de bedoelde vrachtgoederen afgeladen zullen zijn.

Assen, *De Gouverneur voornoemd*,
2 *Jan.* 1849. DE VOS VAN STEENWIJK.

De Betaalmeester in het Arrondissement Assen, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat gedurende de eerste drie maanden dezes jaars, ten zijnen kantore worden uitbetaald de **PENSIOENEN** ten laste van den Staat, over de vierde drie maanden 1848.

Assen, 4 *Jan.* 1849. H. J. OOSTING.

Nederland.

ZM. heeft bij besluit van 22 jl. bepaald, dat geene retributiën mogen gevorderd worden ten behoeve der algemeene burgerlijke begraafplaatsen, voor lijken, die niet op dezelve maar elders worden begraven, en dat de hiermede strijdige bepalingen in de bestaande verordeningen dienovereenkomstig moeten worden herzien; zullende, voorzoover de burgerlijke begraafplaatsen, ten gevolge der afschaffing dezer retributiën, niet uit de opbrengst der begrafenisregten kunnen worden bekostigd, de plaatselijke besturen vóor dat tekort de noodige uitgaaf op de plaatselijke begrootingen kunnen brengen.

In 't hoofdkiesdistrict Appingedam heeft de nieuwe stemming voor de Tweede Kamer geene volstrekte meerderheid opgeleverd; er moet herstemd worden tusschen Dr *R. Westerhoff* te Warffum en mr *W. J. Mees* te Appingedam.

De policie te Groningen is nieuws georganiseerd; 't personeel, bestaande uit 81 agenten, is den 30 geïnstalleerd.

In 1848 zijn te Rotterdam in de Maas en Goeree binnengekomen 2121 en uitgezeild 2316 schepen, zijnde 339 en 302 minder dan in 1847. In 1848 kwamen te Dordrecht uit zee 278 schepen, zijnde 61 minder dan in 1847.

In 1848 zijn te Amsterdam uit zee aangekomen 1972 schepen, 782 minder dan in 1847, grootendeels tengevolge der stremming van den handel met de Oostzeehavens door den Deenschen oorlog.

In 1848 heeft de regtbank te Amsterdam 66 faillissementen uitgesproken.

De dagbladen van 's Hage melden, dat de staatsraad jhr *Caan van Hoekenburg* aldaar, op nieuwjaarsdag in persoon aan elk arme, die aan zijne woning giften vroeg, een stuivers broodje met boter en kaas uitreikte.

Uit Staphorst zijn in 1848 naar N.Amerika verhuisd 69 personen (van welke 3 terugkwamen), medenemende *f* 19,000. Aan de longziekte stierven er 122 runderen, dat, a *f* 40 per rund, een verlies is van *f* 4880; bovendien zijn een aantal door de ziekte aangedane runderen, om er nog iets van te behouden, geslagt; en nog is de ziekte er niet geweken.

Met nieuwjaar worden onderscheiden departementen van algemeen bestuur gereörganiseerd.

Aan den kerkeraad der nederd. herv. gemeente te Amsterdam is door eenige leden dier gemeente een adres ingediend, waarin zij verklaren, in art. 5 van 't Herziene Algemeen Reglement geen genoegzamen waarborg te zien voor 't behoud der zuivere kerkleer. „Zij begeeren geen formulierdwang, noch kleingeestige letterziften, noch oprakelen van verouderde twisten, noch uitsluiting op kerkelijk gebied van andersdenkenden in zaken niet onmiddellijk tot de hoofdzaak in verband staande. Zij willen bij den strijd der meeningen geen onbillijke eischen doen, maar zouden zich tot wegneming van alle zedelijk wantrouwen kunnen tevredenstellen, zoo de kerk in korte, krachtige en ronde woorden getuigenis gaf van hetgeen de kern en 't wezen harer belijdenis, als *christelijke*, *protestantsche*, *hervormde* kerk uitmaakt."

Wij hebben nader onderzocht, in hoever de melk en 't vleesch van met spoeling gevoederd vee voor de gezondheid nadeelig is. De berigten door ons ingewonnen uit die streken van ons land, waar de spoelingvoedering plaats heeft, bevestigen hetgeen door deskundigen in Duitschland gezegd wordt van den weerzin van 't vee tegen den onnatuurlijken drank, den minder gezonden toestand der beesten, de schraalheid der melk, de minder frissche kleur en de weekheid van 't geslagte vleesch en spek en de broosheid der darmen. Te onregte wordt dus, in mindering van 't verlies aan graan, dat door de branderijen vernield wordt, te berde gebragt, dat alle voedsel daarmede niet verloren gaat, want dat de afval dient tot voeding van 't vee. [*Volksvriend.*]

De hr *N. Vink*, plaatselijk bestuurder der N. en Z. Holl. Reddingmaatschappij te Wijk aan Zee, geeft in de *Volksvriend* berigt van de tweede welgeslaagde proef tot afschaffing van sterken drank bij de exercitie met de reddingsboot aldaar.

Uit Rotterdam wordt gewaagd van een vijfde schip, dat zonder sterken drank zee zou gaan bouwen; vier daarvan zijn O.I. vaarders; bij twee is de maatregel geheel uitgegaan van de kapiteins, bij de andere onder medewerking der reeders. In de onlangs aldaar in werking gebragte kolossale stoom-suikerraffinaderij van *P. H. Tromp* en Co. is de geheele onthouding aangenomen.

't *Weekblad van 't Regt* behandelt de tolkwestie van 't Zwolsche Diep, naar aanleiding van 't werkje van mr *L. Oldenhuis Gratama*, waarmede het zich geheel vereenigt, en pleit met warmte voor de zaak der Drentsche schipperij, die men nu, zegt het, *de roeden wil doen betalen*, *waarmede men haar geesselt.* 't Betoog van 't *Weekblad* komt op 't volgende neer:

Een tol is eene *belasting*, even als 't zegel, de accijnsen, deuren-, venster- of haardsteêgeld; tol kan dus alleen gevorderd worden krachtens de wet, want de koning kan geene belastingen uitschrijven, zie art. 195 der Grondwet.

Doch al kon de tol worden opgerigt bij koninklijk besluit, dan mogt nog deszelfs opbrengst niet worden overgedragen aan eene particuliere onderneming. Want tol is belasting: en de Grondwet kent, gedoogt geene belastingen dan ten behoeve der rijks, provinciale of gemeentekas. Buitendien wordt hier eene belasting gelegd op 't gebruik van een vaarwater dat 's lands eigendom is en bij den afstand van den bodem der monding van 't Zwolsche Diep uitdrukkelijk aan den staat gehouden is: de opbrengst dier belasting kan dus niemand dan den staat behooren.

't Kon. Besluit, waarbij de tolheffing op 't Zwolsche Diep vergund wordt, is ook in den vorm onwettig: want het is een *algemeene maatregel van inwendig bestuur*, en als zoodanig moest er, naar art. 72 der Grondwet, de Raad van State over gehoord zijn, en moest het ook, om verbindend te wezen, behoorlijk zijn afgekondigd, hetzij door plaatsing in 't *Staatsblad* of op eenige andere wijze, daar men van niemand gehoorzaamheid kan vergen aan een voorschrift dat hij niet kent; daarom weigerde de Hooge Raad de geneeskundige reglementen en meer dergelijke toetepassen, en daarom ook zou hij aan 't Kon. besluit tot tolheffing op 't Zwolsche Diep, alle verbindende kracht ontzeggen: hieraan kan niemand twijfelen, die de jurisprudentie kent.

't Geneeskundig tijdschrift 't *Repertorium* deelt eenige waarnemingen mede, door den rijksveearts *Dekker* te Amsterdam, in Oct. jl. gemaakt, omtrent gelijkvormige ziekten bij verschillende diersoorten en de overeenkomst daarvan in verschijnsels met de gelijktijdig bij den mensch heerschende cholera. Bij verschillende diersoorten die hij in de Diergaarde of elders behandelde, trof hij toen meer dan anders ziekten aan, die in verschijnsels en aard onderling veel overeenkwamen, en door de algemeene dispositie der dieren tot doorloop, braken, ongevoeligheid, spoedige wegzinking der krachten met plotselinge vermagering enz., eene afschaduwing der cholera vertoonden, zijnde hem als lijders aan die ziekte achtervolgend ontvallen een paard, eene gazelle, een ram van nubisch ras, een witkoppige gier, 2 papegaaijen, 2 apen. Andere had hij door laudanum, tonisch versterkende middelen enz. genezen. De lijkopening gaf weinig licht; ook was voor dezen buitengewonen algemeenen ziektetoestand geen bijzondere oorzaak aante wijzen, daar al die dieren behoorlijk gevoed en warm en droog gehouden waren; zoodat het, zegt *Dekker*, waarschijnlijk eene werking was der onbekende invloeden die op den mensch toen zoo doodelijk werkten.

Uit 's Hage wordt berigt, dat de hr *A. de Pinto* conceptstatuten eener *Maatschappij tot Nut van Israël* openbaar gemaakt heeft, waarvan allen zonder onderscheid van godsdienstige gezindheid tot leden zouden kunnen worden aangenomen. Hij acht hiertelande eene maatschappij tot zedelijke beschaving en hervorming der Israëliten, in den geest der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, zeer noodig.

De *Stoompost* betoogt, dat de sedert eeuwen gekoesterde vrees voor schadelijken invloed der droogmaking van 't Haarl. Meer op Rijnland's waterstaat, nog niet verwezenlijkt, maar integendeel Rijnland in zijn waterstaat verbeterd is.

Te Hallum (Vriesland) is beroepen Ds *S. J. Rutgers*, theol. doct. en pred. te Kolham.

Den 2 smorgens ontstond te Groningen brand in eene woning in de Breede Gang bij de Nieuwe Weg. De brand liet zich bij dit weer vrij bedenkelijk aanzien, maar tegen den middag was men hem meester, door aanwending van onderscheiden brandspuiten. De belendende panden zijn niet veel beschadigd.

ZM. heeft het verzoek om gratie van *A. van Bevervoorde* (redacteur der met Maart jl. gestaakte weekbladen de *Burger* en *Asmodée*) afgewezen, overeenkomstig 't advijs van den ministerraad; de minister van justitie, als door *Bevervoorde* herhaaldelijk aangevallen, wilde niet zelf ZM. in dezen advijs geven.

Door 270 landeigenaren in Overijssel's 1. en 2. dijkdistrict (waaronder de leden der dijksbesturen en de burgemeesters der gemeenten in die districten) is aan ZM. een adres ingediend over de belemmering in de afwatering hunner landerijen tengevolge der werken aan 't Zwolsche Diep, die 't water opstuwen. De minister heeft geantwoord dat die bezwaren bij onderzoek ongegrond zijn gebleken. Men meent dat dat onderzoek gebrekkig, onvolledig en ontijdig is geweest, en schijnt in 's ministers beschikking niet te zullen berusten.

De onderscheidene Provinciale Commissiën van Ond-

wijs hebben in 1848, na afgelegd examen, toegelaten 3 onderwijzers van den 1en rang; 96 van den 2den; 220 van den 3den; 233 van den 4den; 5 huisonderwijzers; 118 schoolhouderessen en 5 huisonderwijzeressen.

De muntbiljetten worden nog gedurende twee jaren na hunne buitenkoersstelling, bij de Nederl. Bank aangenomen, nml. die van f 20 tot 1 Junij ek.; die van f 500 en f 100 tot 1 Julij 1850; die van f 10 en f 5 tot 31 Dec. 1850; deze laatste worden nog tot 31 Maart ek. bij alle betalingen aan de schatkist aangenomen.

Assen, 4 Januarij.

Bij gelegenheid, dat de schoolonderwijzer *R. J. Venekamp* te Rolde, heden zijne *vijfentwintigjarige* schooldienst viert, doet Z.Exc. de Minister van Binn. Zaken, zoowel om hem een blijk van tevredenheid te geven over den ijver, in 't vervullen zijner pligten aan den dag gelegd, als tot aanmoediging voor 't vervolg, hem door tusschenkomst van den heer Schoolopziener in 't 1e district dezer Provincie, een exemplaar uitreiken van 't tijdschrift: *Magazijn van Nederlandsche Taalkunde*, voor zooverre het reeds is uitgekomen, met toezegging, dat hem ook de volgende nommers zullen worden toegezonden.

Wij twijfelen niet, of door de ontvangst van dit geschenk zal de feestvreugde van den waardigen onderwijzer aanzienlijk verhoogd worden, en wij hopen, dat de verdienstelijke man nog lang voor 't onderwijs en voor 't heil van Rolde's jeugd bij leven en gezondheid moge worden gespaard.

Den 2 overleed te Steenwijk *Christiaan Wolbrink* in den ouderdom van honderdtwee jaren en tien weken; hij had eenigen tijd gesukkeld maar tot aan 't eind zijne geestvermogens behouden. Hij was afkomstig uit Anholt, waar zijn vader rentmeester van den Vorst was; opgeleid wordende voor den priesterstand, ging hij in krijgsdienst, maar vergat zijn latijn nooit geheel. Te Steenwijk hield hij zich onledig met hoveniersweik voor dezen en genen. Op zijn honderdste jaar ontving hij eene gratificatie van onzen Koning, wiens grootvader hij als militair gediend had.

Het dagblad *Overijssel*, hetwelk te Zwolle uitkomt, komt in deszelfs nummer van 22 Dec. no. 34 op de splitsing van Drenthe terug, en zulks in antwoord op het artikel hetwelk door ons in no. 92 van 17 Nov. geplaatst is. Het verheugt ons bij het dagblad eene verandering ten goede te hebben opgemerkt in het verlaten van deszelfs vroegeren verwaanden en aanmatigenden toon; doch wij hadden na zulk een lang tijdsverloop mogen verwachten, dat het dagblad, in plaats van uit de hoogte met eene magtspreuk de door ons aangevoerde gronden zwak te noemen, althans had *gepoogd* om ons van deze zwakheid te overtuigen. In stede daarvan plaatst het blad een vrij uitvoerigen brief over deze aangelegenheid, na alvorens twee stemmen te hebben medegedeeld, welke uit Drenthe zelve zouden zijn gehoord en de splitsing der Provincie zouden verlangen. Op den brief komen wij waarschijnlijk spoedig terug; thans zullen wij nagaan, wat er is van de stemmen, uit dit gewest opgegaan.

De eerste dezer stemmen is vervat in een stuk uit Dwingelo, gedagteekend 10 Nov. en geplaatst in de *Meppeler Courant*, waarin de steller o.a. zegt, »plegtig te kunnen verklaren dat »$\frac{7}{8}$, zoo niet alle gegoede ingezetenen van Drenthe, die thans »kiezers zijn, geen grooter grief hebben dan dat Drenthe »eene afzonderlijk bestaande Provincie is." Tegen over deze bluf, want anders is het niet, kunnen wij met evenveel plegtigheid en met meerder grond aan een ieder de verzekering geven, dat $\frac{7}{8}$ der ingezetenen grootelijks door eene splitsing gegriefd zoude zijn. Vele argumenten voor deze verzekering zouden wij kunnen aanvoeren, ook zelfs datgene waarvan men ons zoo vaak een verwijt maakt, nml. dat Drenthes ingezetenen over het algemeen zoo weinig geneigd zijn tot veranderingen, hetgeen b.v. in den landbouw wenschelijke verbeteringen in den weg staat, maar ook van verderfelijke nieuwigheden en gewaagde proefnemingen terughoudt, dat zij een (door de uitkomst vaak geregtvaardigden!) tegenzin hebben tegen hetgeen vreemd is, en tot eene zekere hoogte tegen allen, die van buiten in deze Provincie zich nederzetten, hetgeen deze dikwijls tot hun groot verdriet hebben moeten ondervinden. Wij voegen hierbij, dat even als de liefde tot het vaderland bij een volk het sterkst wordt aangekweekt door deszelfs herinneringen, ook de liefde tot de Provincie diepe wortelen heeft in het verledene; de Drenthenaren herdenken nog met een zekeren trots de tijden, toen de Provincie souverein was, en naar goedvinden over hare eigene belangen beschikte; hoe dan eens deze, dan gene buitenlandsche magt het gewest aanviel, overheerde, doch ook weder moest verlaten; hoe hunne voorvaderen tegen Utrechts bisschop, de Groningers en anderen zegevierend hebben gestreden; zij herinneren zich, hoe 's lands wijsheid zamen kwam, om over de gemeene belangen te raadplegen; en zij beseffen het, dat door eene splitsing der Provincie een scheidsmuur tusschen deze herinneringen en hen opgetrokken, het nageslacht van het voorgeslacht, het tegenwoordige van het voorheen gescheiden zou worden. De Friezen zijn bijzonder aan hunne Provincie gehecht, en zij zullen het blijven zoolang zij hun verleden, hunne herinneringen aan de onderlinge veeten en oorlogen, aan de oorlogen met de Hollanders en de Groningers enz. behouden; eerst als men hun voorheen wegnam, zou ook grootendeels de reden weggenomen worden, waarom de Fries liever bij den Fries wil blijven dan zich b.v. met den Groninger te verbroederen. Friesland behoeft echter niet voor eene splitsing te vreezen: men heeft in den Haag respect voor de *Friesche stijfkoppen*; doch Drenthe mist zoodanig respect, hoewel het evenzeer regt op bestaan heeft en ook verlangt te blijven bestaan. Maar om op de stem, uit Drenthe gehoord, terug te komen: er zijn zeker wel eenige Friezen, die uit ontevredenheid of om andere redenen het opheffen hunner Provincie zouden verlangen; niemand zal echter daarom durven verzekeren, dat de Friezen eene splitsing of inlijving der Provincie begeeren, en het Gouvernement zal op dien grond ook geen voorstel daartoe doen; even zoo zal ook gewis niemand dergenen, die misschien eenmaal over de opheffing van Drenthe moeten beslissen, zoo dwaas zijn, om daarbij verder op het artikel in de *Meppeler Courant* te letten dan als behelzende het persoonlijk gevoelen van den schrijver. Zoo men den geest van Drenthes ingezetenen nopens het al of niet bestaan der Provincie wilde kennen, dan zou men tot eene hoofdelijke stemming moeten overgaan, als wanneer wij niet twijfelen, of derzelver uitslag zou de gegrondheid van de boven door ons gegevene verzekering bevestigen. Men treft ook nog in deze Provincie enkele lieden aan, die de tijden van *Napoleon* terug wenschen, omdat de rogge toen f 12 en meer kostte: zal men nu de gezindheid van deze enkelen aannemen als maatstaf, om den graad van vaderlandsliefde der Drenthenaren aftemeten? neen, voorzeker niet! Evenzoo is het met de voorstanders eener splitsing dezer Provincie gelegen.

Het sterkst wordt echter de schrijver in de *Meppeler Courant* wederlegd door de stemming, in zijne woonplaats zelve, Dwingelo, gehouden ter verkiezing van een lid der Tweede Kamer; bij de eerste stemming toch waren alle stemmen aldaar en in de omstreken schier eenparig uitgebragt op den heer Mr *J. T. Haman*, voorzeker geen voorstander van Drenthes vernietiging, terwijl een ander geacht burger, die mede was aanbevolen, doch wiens gezindheid op dat punt minder ontwijfelbaar was, geen enkele stem erlangde.

De tweede stem zou bestaan in een artikel, geplaatst in het *Handelsblad*, waarin gemeld werd, dat eenige ingezetenen van Hoogeveen voornemens waren, om bij adres de splitsing der Provincie te vragen, zoo aan *v. Runen* concessie werd verleend, om uit de Dedemsvaart naar de Zuidenveldsche veenen en verder naar de Eems te graven. Behalve dat dit voornemen alleen *voorwaardelijk* zou bestaan, hebben wij onderzoek gedaan, of daarvan te Hoogeveen ook iets bekend was, doch er is aldaar niets van dergelijk voornemen kunnen ontdekt worden. Wij hebben dit medegedeeld, en het *Handelsblad* heeft daarop geantwoord, dat hetzelve ook nader onderzoek zou doen, maar toch het gegeven berigt voor juist hield, omdat hetzelve (NB) deszelfs Correspondent in staat achtte, om goede berigten te geven. Tot nog toe heeft het *Handelsblad* den uitslag van het nader onderzoek niet kenbaar gemaakt, zeer waarschijnlijk, omdat bij onderzoek gebleken is, dat het bedoelde berigt geheel onjuist is geweest. Wel komt in het *Handelsblad* van 27 Dec. no. 5331, een berigt, of liever eene redekaveling uit Assen, voor, op dit onderwerp betrekkelijk, doch welke het gegeven berigt in geenen deele bevestigt.

Deze tweede stem bewijst dus ook niets.

Zoo echter het dagblad *Overijssel* stemmen uit Drenthe wil, hij neme dan de vele adressen indertijd aan de Tweede Kamer en de Regering ingezonden bij de behandeling der Ontwerpen van herziening der Grondwet, en bij welke bijna alle, bezwaren en protesten ingebragt werden tegen de nu in de Grondwet opgenomene bepaling, dat *bij de wet* het al of niet bestaan eener Provincie kan bepaald worden; hij lette inzonderheid op het adres, in den zelfden geest, door de Provinciale Staten, de wettige Vertegenwoordigers van Drenthe, ingediend, en op het krachtvol voorstel bij de Provinciale Staten gedaan, om formeel tegen dergelijke bepaling te protesteren.

Buitenland.

In N.America is veel beweging door de berigten van de goudvondst in Californie; alles wil er naar 't goudland, om in eens rijk te worden.

Het toeval leidde tot die vondst. In 't verloopen voorjaar werkten eenige kolonisten aan een molendam nabij de rivier Sacramento; onder 't werk stootten zij op verscheiden brokken hooggeel gekleurd metaal, die hunne aandacht bijzonder trokken en aldra als goud herkend werden. Eenigen tijd hielden zij het geheim en hadden denkelijk eene aanzienlijke hoeveelheid verzameld, toen een Indiaan hen overviel, die, ondanks alle moeite om hem te misleiden en optehouden, de zaak ruchtbaar maakte, en weldra waren 4000 menschen bezig te graven en te wroeten naar goud, en vond men dagelijks voor eene waarde van f 75,000 a f 125,000. — Er wordt geen kapitaal vereischt om dat goud te verkrijgen; de werkman heeft slechts een schop, houweel of dergelijk werktuig en een pan noodig, om de goudhoudende aarde optedelven en te wasschen, en uit de gaten in de rotsen kan men dikwijls met een mes stukjes goud van 1 tot 6 onzen losmaken. 't Gevonden goud is van goed gehalte, over 't algemeen van 21 tot 22 karaat.

Elk matroos die uit eene haven van California in zee gaat, ontvangt f 125 maandgeld, en nog kunnen er weinigen gevonden worden. 't Aanbod van 't dubbele zou door negen tienden dergenen die in de mijnen werken, verworpen worden, daar zij op f 75 dagloon kunnen rekenen; zelfs de arme indiaan rinkelt met zijn zak met goud, als men spreekt van hem te huren. 't Gevolg van dit alles is, dat er geen gehuurde arbeiders meer zijn, geene bedienden meer; elk moet zelf 't noodige verrigten, zijn huis in orde houden, zijn schoenen poetsen; allen zijn tot gelijken rang geklommen.

De goudstreek behoort aan de V.Staten; de gouverneur van California dacht er aan, eene uitkeering aan 't gouvernement der V.Staten voor 't gouddelven vasttestellen, maar hij zag er van af, omdat hij niet bij magte was dergelijke verordening te doen nakomen.

Wat invloed zal deze goudvondst, wier omvang nog niet te bepalen is, op de waarde van 't edel metaal hebben, daar ook 't Uralgebergte steeds veel goud oplevert? 't Vraagstuk van den muntstandaard zal welligt eene onverwachte oplossing of wijziging erlangen.

't Londensch blad de *Times* en anderen, gedachtig aan den verderfelijken invloed, dien 't bezit van ligt verkregen schatten op de bevolking uitoefent, achten het een geluk, dat de goudstreek niet aan Engeland behoort. Men leest dan ook reeds in berigten vandaar, dat zeker hazardspel, el Monte genaamd, er met hartstogt gedreven werd en dat men onder 't spel f 108 betaalde voor twee flesschen cognac.

Den 27 is prins *Windischgrätz* de stad Raab binnengerukt; zij was op de nadering van 't Oostenrijksch leger door de Hongaarsche bezetting ontruimd. De inname dezer hoogstbelangrijke vesting is de genadeslag voor de zaak der Magijaren.

Te Erfurt schoot den 28 een kanonnier, die wegens een vergrijp gedegradeerd was, op het $\frac{1}{4}$ uur van de stad gelegen fort Petersberg, met een 12ponds kanonkogel op zich zelven. Daar de stad in staat van beleg is, was 't kanon naar de stad gerigt; de kogel viel, met onderscheiden ligchaamsdeelen des zelfmoordenaars, in de stad, en bragt er algemeenen schrik en aan 4 huizen schade te weeg.

HARDRIJDERIJ OP SCHAATSEN,

aan de Norgervaart bij *K. Prakken*, op dingsdag den 9 Januarij 1849, door manspersonen, welke **nooit Prijzen** of **Premien** gewonnen hebben.

Door **W. H. van Heijningen**, te *Utrecht* en te *Meppel*, is alom verzonden:

HET EERSTE NUMMER VAN

NEDERLAND.

EEN NIEUW TIJDSCHRIFT, DAT ZICH DOOR VORM EN INHOUD BIJZONDER ONDERSCHEIDT.

't Is daarom merkwaardig, omdat **NEDERLAND** geene vertalingen, maar slechts oorspronkelijke stukken zal bevatten, en Neêrlands meest geachte Auteurs daartoe de behulpzame hand zullen bieden.

Ook is **NEDERLAND** aanbevelingswaardig, omdat het maandelijks eene doorloopende, korte, maar kernachtige beoordeeling zal geven van alle Lectuur van Smaak, welke in de vorige maand verscheen, zoodat de lezer geheel op de hoogte wordt gehouden der bellettrie in Nederland. Zuiver wetenschappelijke werken worden hierin niet beoordeeld; iedere wetenschap toch heeft haar afzonderlijk orgaan; onnoodig is het daarom de kieschheid der lezeressen te kwetsen, door beoordeelingen, die elders te huis behooren.

Verder verwijst de uitgever naar het 1e no., dat alom is te bekomen en mag worden opengesneden en gelezen; vooral zij, *die in leesgezelschappen zijn en gaarne* interessante lectuur verlangen, worden daarom uitgenoodigd, die proeve te nemen.

Inhoud van het 1e Nommer:

A. L. G. TOUSSAINT. Don Abbondio II.

A. J. DE BULL. Een verschil van Opinie.

Mina. Uit het dagboek van een' afgedwaalde medegedeeld door — *S.* —

Chonthia. Neerlands letterkunde. Voorheen. Een vogelperspectief.

Prijs per jaargang is slechts f 8.

Door den Boekhandelaar **P. A. Reijnders**, te Meppel, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

VERGEET MIJ NIET,

Romantisch Tijdschrift voor het jaar 1849;

EERSTE AFLEVERING.

Twaalf afleveringen vormen een' jaargang, waarvan de prijs is bij inteekening f 3.00, buiten inteekening f 3.50. Titel, inhoud en carton worden *gratis* afgeleverd. De inteekening staat open tot den 20 Januarij 1849.

Verder is door hem verzonden eene Inteekeningslijst op het **CHRISTELIJK ZONDAGSBLAD**, onder redactie van *J. J. Zwiers*, Predikant te Havelte. DERDE JAARGANG. Van dit werk verschijnt om de veertien dagen één vel druks; terwijl bij het 26ste of laatste vel een titel, inhoud en carton zal worden gevoegd. De prijs voor den kompleeten Jaargang is f 2.60.

Van den 1en en 2en Jaargang zijn mede nog eenige weinige exemplaren tegen dien prijs verkrijgbaar.

Hoogeveen, 2 *Jan.* Rogge f 4.20; Boekw. f 3.65; Haver f ».»; Boter n. pond f ».»; Honig ned. p. f ».».

Ter markt aangebragt: 50 mudd. Rogge; 31 mudd. Boekweit; 0 mudd. Haver; 0 pond. Boter; 0 p. Honig.

Assen, 4 *Jan.* Rogge f 4.20 a f 3.70; Boekweit f 3.40 a f 3.00; Aardapp. f ».» a f ».»; Boter ned. pond f 0.55 a f $0.52\frac{1}{2}$; Hooi ».» ned. pond f ».»; Stroo 100 ned. pond f 2.50.

Aantal: 160 mud Rogge; 64 mud Boekweit; 0 mud Aardap.; 170 ned. pond Boter; 0 ned. pond Hooi; 3000 ned. pond Stroo; 59 Wagens.

Groningen, 2 *Jan.* Tarwe jarige f 7.50, nieuwe f 4.25 a f 5.25. Rogge nieuwe f 3.75 a f 4.15, oude f 4.30. Boekweit, zand f 4.35 a f 3.75, veen f 3.45 a f 3.85. Gerst f 2.65 a f 3.20, knobbe f 3.00 a f 3.30. Dikke haver f 1.60 a f 2.65. Voerhaver f 1.65 a f 2.05. Paardeboonen f 3.25 a f 4.00. Koolzaad f 8.50 a f 10.00. Mosterdzaad gl. f 8.00 a f 11.00. Boterzaad f 7.25 a f 7.50. Gort grove f 5.25 a f 5.50, parel 100 ned. pond f 8.50 a f 9.00. Raapolie per vat f 35.00. Boter $\frac{1}{4}$ vat f 18 a f 20.

In den handel is heden bijna niets omgegaan, en het weinige dat aan consumtie verkocht is, was als voren.

Amsterdam, 3 *Jan.* Werk. Sch. $2\frac{1}{2}$ pct $48\frac{5}{8}$ a $\frac{7}{8}$; dito 3 pct $58\frac{1}{4}$ a $\frac{3}{8}$; dito op resc. 3 pct » a »; Werk. Sch. 4 pct $74\frac{3}{4}$ a $\frac{15}{16}$; O.I. leening 4 pct $73\frac{3}{4}$; Am. Synd. $3\frac{1}{2}$ pct $75\frac{1}{2}$; Handelm. $4\frac{1}{2}$ pct » a »; Haarlemmerm. 5 pct » a »; Aand. Rijnspoorw. $4\frac{1}{2}$ pct 79; Aand. Holl. Spoorw. » a ».

Onze fondsen waren eergister en gister een weinig flaauwer, zonder dat daarvoor eenige reden bekend was; heden waren zij over 't algemeen iets aangenamer.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM EN COMP., Provinciale Drukkers.